

L'impossibilité d'être deux, Willem Cole (1986)

den geacht creatieve energiestromen rond zich te verzamelen en aan het werk te zetten (maar terzelfdertijd ook het gevaar van ontbinding doet toenemen).

Het is precies deze laatste, ontbindende kracht die heden ten dage het overwicht lijkt te halen: de criticus, niet meer in staat dergelijke verwoestende kracht nog langer in een vruchtbare band met de kracht der binding te brengen, dreigt al te ver mee te gaan in het spoor van zijn ontbinding. De criticus lijkt wel de kunst van het binden verloren te hebben.

Ook het publiek echter heeft op zijn eigen 'bescheiden' manier tot deze ramp bijgedragen. Overgevoelig geworden voor elke vorm van binding, die zij al dadelijk als een hautaine vorm van betutteling ervaart, heeft zij in een overmoedige bui ook de 'kluisters' van dergelijke liefdevolle bekommernis als al te

tiranniek bestempeld en gepoogd zich er alsnog van te ontdoen. Zo kan het dan ook gebeuren dat, wanneer de volhardende criticus dit moderne publiek alsnog iets 'groots' ten geschenke wil geven, deze hem weghoont, enkel en alleen omdat het aannemen ervan de begiftigde al te veel last dreigt te bezorgen. Eerder dan dit 'lot' met aristocratische lijdzaamheid te dragen wensen de critici zich terug te trekken in een bastion van ironische vrijblijvendheid, hopend zo alsnog in het geveel van dit zo moeilijke en koppige publiek te komen.

Maar, heeft de reactie van de criticus hier soms niet al te veel weg van die van een ja-loerse minnaar, die al te doldriest de meest verscheiden reddingspogingen wenst te ondernemen (niet beseffend dat zijn verwoed getrappel hem nog meer tot het moeras van de afwijzing zal veroordelen). Is de krenterig-

heid van de hedendaagse criticus met andere woorden niets anders dan een reactie op zijn al te vaak gekwetste en gekneusde ijdelheid, veroorzaakt door een publiek dat hem voor de zoveelste maal veronachtzaamde? En ook al mocht dit zo zijn, zou men hem desondanks niet kunnen verwijten zich al te vlug te hebben overgegeven aan huilerig zelfbeklag of zich al te zeer opgesloten te hebben in een nukkige nietszeggendheid? Is hij er niet al te snel toe overgegaan zijn subtiele evenwichtsoefeningen overboord te gooien in ruil voor heel wat grovere middelen en is het publiek niet mede daardoor al te lui en ondankbaar geworden? Kan deze al te emotionele reactie werkelijk de enige reden zijn waarom hij eigenmachtig besloten heeft al het goede dat leven en kunst hem toewierpen voor deze onwaardigen verborgen te houden, of zit er misschien nog iets meer achter?